

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Placa SIMONFFY-ház a város-házával szemben

HIRDETMÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények ide intézendők

Bármentelen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŐ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postául küldve:

Egész évre . . . . . 10 frt — kr
Félévre . . . . . 5 frt —
Negyedévre . . . . . 2 frt 50
Egy hóra . . . . . 1 frt —

Hirdetési díj:

Öt-hasábpetsitoros egyszeri beiktatásért 5 kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábpetsitoros 20 kr.

XI. évfolyam. 1884.

Debreczen. Hétfő, július 21.

141. szám

Mezőrendőrségünk.

Debreczen, július 21.

Azon szabálytervezet melyet a jövő szerdai közgyűlés lesz hivatalosan elbírálni nagyon felületesen látszik intézkedni a mezőrendőrségről. Mert bár mond annyit, hogy a második kerület alkaptányi hivatalához osztatik be az összes „mezőrendőrség” de ebből sem azt, hogy itt mezőrendőrséget, sem azt hogy kisebb polgári peres ügyekben bíraskodást kell érteni — kimagyarázni nem lehet.

Már ha mezőrendőrséget kell alatta értenünk, akkor sem helyeselhetjük, mert ha már centralisatio kedvezőtlen osztatott be egy emberhez, hát nem — mintegy nyomtatékképpen kell azt oda adni egy rengeteg halmaz teendőre.

Hiszen azok a kerületi alkaptányok úgy el vannak látva teendőkkel, hogy ha még ráadásul valamelyiknek a nyakába varrjuk, hogy 17 mértföldnyi határunkon gyakorolja a mezőrendőri ügyekben bíraskodást is, könnyen úgy járhatnak vele, hogy egyiket sem fogja elvégezni.

Mert ne méltóztassanak ám gondolni, hogy egy ilyen óriási határon valami kényelmes és kevés fáradságot igénylő munka mezőrendőri ügyeket intézni. Csak gondoljunk arra, hogy most van mezőrendőri kapitányunk, a kinek kizárólag ez lenne a teendője — s még sem felelhet meg kellően kötelességének munkahalmaza miatt; sok a panasz azért, hogy az ügyek lassan folynak, soká fejeztetnek be. Hát ha már most egy alkaptányunk kötelessége — minden a kerületében előforduló eseteket elintézni, és községi bíraskodást is teljesíteni, ki vonja kétségbe, hogy már az elegendő munkát ad annak az embernek. Hiszen csak maga a községi bíraskodás hetenként legalább három napját vesz igénybe — nem számítva azt, hogy az ebből kifolyó írásbeli munkálatok elvég-

zése a mellé rendelt egy embernek egész heti idejét igénybe veheti. Egyéb alkaptányi teendőit pedig ha másik három nap alatt végzi, — hát a mezőrendőri ügyekre mi marad?

Pedig egy mezőrendőri kapitányunk még az összes mezőséget, annak pásztoraikat, tanyáit — szóval minden zezugát a határnak be kell járni, — a viszonyokat, ügyeket ott kint megismerni és tanulmányozni, — a rendtelenségeket, kihágásokat ott kint személyesen megvizsgálni és megítélni, — s minden a külső részekben előfordulhat — de különösen a legelterjesztési ügyeknél gyakran nyilvánuló rendtelenségeket ideje korán megtorolni.

Kérdésünk csak meg egy gazdát a kit sorsa arra kárhóztatott, hogy a határ különböző részein gazdálkodják — hány féle apró és nem apró bajokkal kell küzdenie, melyekben a mezőrendőri kapitány segítségét kell igénybe vennie? Jó volna-e, ha midőn egy polgár embernek sürgősen kellene segítségül venni a mezőrendőri kapitányt, az azzal utasítaná el, hogy nem ér rá mert kisebb polgári peres ügyekben tárgyaása van, ezeket pedig ha már felrendelte — haza nem küldheti. Nem fog-e bosszankodni az a gazda ki e miatt talán igen sok kárt fog vallani?

Szerintünk a gazdálkodó közönség érdeke nagyon is megkívánja, hogy egy önálló mezőrendőri kapitányi állás szerveztessék, a ki ne legyen beosztva a kapitányi hivatalhoz — vagyis ne terheltessék semmi más ügyekkel csak azokkal melyek a mezőrendőrséghez tartoznak. Ide lehet aztán adni az összes erdő és tó is; és ebben az esetben nyernénk egy olyan mezőrendőrségi apparátust, mely a gazda közönség igényeit kielégítené, más részt pedig képes lenne rendet tartani nagy kiterjedésű határunkon.

Igen melegen ajánljuk ez ügyet a

város törvényhatósági bizottságának figyelmébe.

A kholera.

A belügyminiszter a kholerajárvány ellen a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: A kholera elleni óvintézkedésre vonatkozó szabály szerint, oly községek, melyekben elkülöníthető kórházi helyiségek nem léteznek, alkalmas egyéb helyiségeknek kórszobákká való átalakítására vannak kötelezve, melyekben a kolerás-betegek, különösen az első betegülési esetekben, a lehetőség szerint elkülöníthetők és ápolhatók legyenek. — Azonkívül mindazon községek, melyekben vasuti állomás létezik és kútdudomás szerint orvos is van megtelepedve, kötelesek azon utasokat ápolás céljából fölvenni, kik vaspályán utazásuk közben kholerába esnek s ennél tovább nem szállíthatók. Mihez képest utasítandók mindazon községek, melyekben vasuti állomás van, hogy az ily kholera-kórhelyiségeknek, lehetőleg a községekben kívül, de annak közelében történendő felállításáról már most gondoskodjanak. Ezen körhelyiségek olyképpen legyenek felszerelve, hogy azon tárgyak a melyek a betegekkel közvetlen érintkezésbe jöttek megsemmisíthetők legyenek; felhívom a törvényhatóságot, hogy ezen irányban mielőbb intézkedjék, arról, vajjon a szóban levő körhelyiségek felállítását-e magának meggyőződést szerzesse a rendelet fogantatására felügyelet s ellenőrzést gyakoroljon.

A kholeráról következő újabb táviratok érkeztek:

Páris, jul. 19. Az új folyamán Toulonban tizenhét és Marseille-ban harmincegy ember halt meg kholerában.

Róma, jul. 19. A pápa 20,000 frankot küldött a marseillei püspöknek a marseillei és touloni szegény sorsu lakosság közt leendő kiosztására.

Toulon, jul. 19. Toulon helyzete mindinkább aggasztó. A hálálestek folyton szaporodnak, amár a városban alig van már 10,000 ember. A tengerészeti szakosztály egyhangulag elhatározta, hogy a hajógyárban minden munkát beszüntet. Az elbocsátott munkások két havi bért kaptak végkielégítés gyanánt.

Marseille, jul. 19. A kereskedelmi miniszter 100,000 frankot engedélyezett a város szabályozási műveleteire hogy a munkások

valami foglalkozást kapjanak. A mairie öt hivatalnokát állásától felfüggesztették. — A városban hat cholera eset fordult elő, Hyèresből és Draquignanból szintén említettek halálos következménnyel föllépett cholera-eseteket. — Genfben a francia utazóknak nem kell vesztegzárba menniök, ha könnyű fertőtlenítésnek vetvük alá.

Páris, jul. 19. A mai minisztertanácsban a miniszterek marseillei és touloni utasok alatt szerzett szomorú tapasztalataikat közölték, elismerve, hogy a közegészségi állapot javítására van szükség és hogy a két milliónyi hitelt nem tartják elegendőnek az inségések segélyezésére.

Páris, jul. 19. Arlesben négy, Sisteronban két és Nimesben egy ember halt meg kholerában. Párisban is három cholera nosteras eset fordult elő, melyek közül kettő halálos kimenetelű volt.

Bern, jul. 19. Campenon hadügyminiszter a minisztertanács legközelebbi ülésén indítványt fog tenni az iránt, hogy a nagy hadgyakorlatok az ország déli részében be szüntettessenek.

Megyei közgyűlés.

Debreczen jul. 21.

Hajdumegye törvényhatósági bizottsága a mai napon rendkívüli közgyűlést tartott; a bizottsági tagok közül alig jelentek meg néhányan; s e részvétlenség a gyűlés egész menetére meglátszott a mennyiben az mind végig csendes maradt, csak egy pár ügy tárgyalásánál nyert élénkebb képet. A meglelt kevesek közt örömmel láttuk a zöld asztal mellett megynék népszerű első virilisét Zichy Géza grófot. Méltóságos Dégenfeld József gr. főispán 1/2 óra körül üdvözlettel megnyitván a közgyűlést, előadja ennek összehívásának szükségességét ily szorgos munkaidőben, hogy tudniillik több rendezett tanács város e hónapban megejtendő tisztújítására új szervezési szabályzatot alkotott, melynek életbe léptetéséhez a megyei törvényhatóság megerősítése kívántatik, ezenkívül számos más ügyek is halmozódtak össze, melyek elintézésre várnak.

Miniszteri leiratok.

A jelen év folyamán hozott országos törvények kihirdetése után különböző miniszteri leiratokra került a sor, melyek közül

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A HAMUBAN.

Elbeszélés.

J. N. után.

I.

Ha valaki ma Párisban tíz embertől kérdezné, hogy ki az a Sauvain André . . . kilenczen bizonyosan mosolyognának, a tizedik pedig egyenesen szemébe nevetne a kérdőnek, mert igen tréfásnak találná, hogy olyan ember is akad, aki Sauvain André-t hírből nem ismeri.

Pedig hát ez a név ezelőtt csak tizenkét évvel is, nem hogy híres, de még ismeretes sem volt.

Sauvain André akkoriban még nem volt ünneplott festő. Párisnak Rue des Martyrs nevű utcájában egy padlás szobában lakott, mely mindamellett, hogy oly közel állott az éghez, annyira nyirkos volt, hogy levegőjében bátran gombát lehetett volna termesztetni; ezenkívül a világosság is oly gyéren és rendetlenül fértözött hozzá, hogy valami epés drámaíróknak sokkal alkalmasabb lett volna, mint egy festőnek.

Ez az egyetlen nyirkos és homályos szobácska volt Andrénak műterme, társalgószobája, ebédlője és alkovenje; hanem ezért ő épen oly jól érezte magát benne, mintha egy egész emeletet birt volna.

Személyét illetőleg André körülbelül 25-éves lehetett, erőteljes aczélizmokkal s csaknem üles magassággal. Növésére nézve sugár és karcsu volt mint egy jegenyefa, állapotára nézve pedig oly sovány mint tavasz elején a macska. Vereses hegyesre kent bajusza, kis állszakála, szép szőke haja és büszke tartása, nagy hasonlatosságot kölcsönöztek neki Van Dyk némely alakjaihoz, s

csak a kard hiányozott oldaláról, hogy az ember valami középkori lovagnak tartsa.

E rövid ismertetésből az olvasó kétkedés nélkül elhiheti, hogy hősünk nem egészen mindennapi jelenség volt, kivált ha egy kissé kicsipte magát.

Egy szép téli reggelen André Faust „Walburg éjszakáját” festette.

Midőn munka közben vásznától két-három lépést hátrált, hogy képét illő távlatból szemügyre vehesse, olyas valamit pillantott meg, ami csodával határos volt.

Padlásszobájával átellenben ugyanis az épület hátulso szárnya állott, mely festőnknek néha sok bosszúságot okozott, minthogy szobájának villágosságát, az időhöz képest, vagy elvette, vagy a szükségesnél nagyobb mennyiségben verte vissza. Ennek az épületszárnynak most egy ablaka hirtelen megnyílt, s épen akkor, midőn André a zörgésre oda nézett, egy kedves leányfej hajlott ki.

A meglepett festő ajkairól a csodálkozás hangos ah! ja lebbent el, mert bár életében még sohasem látta a leányt, arca mégis oly ismerősen tetszett neki, mintha már festette volna.

A Louvre képei között van egy miniatúr-festmény Fragonardtól, mely alig nagyobb egy kettős napoleonidornál s egy 15 éves gyermeket ábrázol, szőke hajjal, rózsás mosolygó arccal, cseresznyepiros ajkakkal s ártatlan vidorságtól ragyogó fekete szemekkel.

Ennek a százéves kis képnek nagyított hasonmását látta most André az átellenes ablak keretében.

A fiatal leány egy nagy ibolyacsokrot tartott kezében, s midőn félig visszafordult hogy valakivel a szobában beszéljen, oly elragadólag mosolygott, hogy még az orosz-lánt is megszelídítette volna vele.

Sauvain André gondolatai egy pár pil-

lanat előtt még igen sötétek voltak. A kísérteties daemóni alakokban, melyekkel vásznát benépesítette, küzdelemteljes életének szomorú jelképét vélte látni s lelke mélyéből el volt keseregve. Amaz időzö mosoly látára azonban, mely a fiatal leány ajkain felhajnalodott, egyszerre szétfoszottak keserűségének rémes képei. Szíve ismét vidoran dobogott fel s mialatt szemait a pillanat benyomása alatt kéjesen lehunyta, fiatal ereiben ismeretlen melegséggel kezdett nyargalozni a vér.

Midőn az ablak beesukódott s a bájos leányfej eltűnt, André ismét visszaült vásznához, hogy munkáját folytassa; hanem érezte, hogy ujjai reszketnek. Letette tehát esetjét s egy szegletbe vonulva, tenyereibe sülyesztette fejét.

Igy lepte meg az este. Csendes merengése közben úgy tetszett neki, mintha minden megváltozott volna körülötte, szobájának nyirkos levegőjét ibolya-illat töltötte el; a külső szürkületből valami leány dal távoli viszhangja hatott fel hozzá, s ha vásznára tekintett, torzárnyak helyett, egy pár fekete szem ragyogott feléje. . . . Es mindenütt, a hová csak nézett, a kopasz falakon és a képállványokon a pókhálós gerendák között és a sarkokban, mindenütt ibolyákat és mosolygó ajkakat, fekete szemeket és apró fürtöket látott.

— Ez volna a szerelem? — kiáltá ijedten az elbűvölt festő s útereit kezdte tapogtatni. — Ha csakugyan szerelem ez, akkor el vagyok veszve! Ezzel hirtelen felugrott, kalapját vette, s mintha e rémítő feléledéstől menekülni óhajtott volna, lerohant a lépcsőkön . . . vacsora után látni.

II.

Elbeszélésünk idejében, Urunk születésének 1853-ik évében Sauvain André nem járt el mindennap vacsorálni, bárha háztu-

lajdonos volt. Az igaz, ez a ház nem volt emeletes, s nem is Párisban, hanem valahol a normándiai partokon, egy öreg kert közepén feküdt; az is igaz, hogy időviseltes barna falával alig ér 60 tallert s éppu semmit sem jövedelmezett; de hát megis csak ház volt az!

André könnyen tudhatott volna rajta; hanem a legborzasztóbb ujomor sem lett volna képes arra bírni őt, hogy megvaljék tőle. Szívének gyermekkori emlékei oly erős gyökerekkel fonódtak a kis ódon ház és ven almái körül, hogy inkább el hagyta volna végkép pusztulni, mintsem hogy idegen keze bocsássa.

Ebben a kis házban született ő, s itt halt meg édes anyja.

Ezen a kis házban kívül Andrének nem volt semmije a világon: sem rokona sem barátja, sem szeretője, még csak kutyája sem. Szegény és magára hagyatott volt, mint a legtöbb művész szokott lenni. Élete csupa reményekből és nélkülözésekből állott. Éz ugyan sovány táplálék; de ő e miatt nem esett világfájdalomba, nem sópáncsoltott fűnek fának, s nem imádkozott a sors s az emberek ellen, hanem fiatal és romlatlan szívek könnyelműségével gázolt keresztül az élet apró mostohaágain.

Télen nyáron a nappal egyszerre kelt fel, dolgozott reggeltől estig s az alkonyt arra használta fel, hogy a várost a szó szoros értelmében keresztülkaszul beharangozza; azután fáradtan haza tért és sötétben feküdt le, hogy az olajt megkímélje.

Ezen hosszú esteli séták jótékonyan hatottak a szegény Andréra, mert naponként újra pezsgésbe hozták vérést s fenntartották lelkének tevékenységét.

E sétákból állott Andrének minden szórakozása. Tizenkét év óta lakott már Párisban s még nem tudta, hogy a könyvtárakon és képiállításokon kívül még más mulató

nagyobb fontosságuk a következők: Hajdu-
megye közönsége a tavaszi közgyűlésen 100
frttal belépett alapító tagnak a felvidéki ma-
gyar köznevelési egyesületbe; a belügy-
miniszter ezen összeget csak szabad ren-
delkezésre álló s rendelkezésénél fogva erre
felhasználható alapról engedte meg kifizetni,
miután azonban a megye ilyen alappal nem
rendelkezik, a megye közönsége e hazafias
irányú egyesületől visszalép. A megyei
pótadó kivételéről, behajtásáról és kezelésé-
ről, továbbá a katonai beszállásolási kárta-
lanításról, s végül a mezőrendőri tilalmak
áthágásáról a rendezett tanácsal nem bíró
megyei községek részére alkotott megyei
szabályrendeletek a belügyminiszter által
megerősített, életbeléptetésük végett a köz-
szabályszerű intézkedéseket a köz-
gyűlés megtette. A közmunka és közlekedési
miniszter leirata folytán a kir. államépíté-
szeti hivatal végzett közérdekű kikül-
detések és munkálatokért járó uti és irodai
átalány 500 frtról 550 frtra emeltetett föl a
közmunka pénztár terhére.

Nánási vasút ügye.

A közlekedési miniszter jóváhagyta a
vármegye azon engedélyét, hogy Bősörmény,
Nánás, Dorog városok, a közmunka váltsá-
golt 10 éven át a debreczeni-nánási vasút építési
költségei törlesztésére fordíthatják. Az ál-
landó választmány megvette e tárgyban a
kellő intézkedéseket, mi tudomásul vétették.

Jegyzői nyugdíjintézet

Az első élénkebb vita a jegyzői nyug-
díjintézet felállítására vonatkozó szabályren-
delet tárgyalásánál keletkezett. A vitát
Uzonyi Péter kezdte meg, ki ellene
volt annak, hogy a nyugdíjintézet gyarapítá-
sához a rendezett tanácsú városok 100-100
frttal járuljanak. Rászó Gyula alispán
a szabályrendelet e pontjának védelme
végett régebbi közgyűlés határozatára hi-
vatkozik, melynél fogva lett mellőzve a la-
kosokra kivetendő fél krajcár pótadó ki-
vetése, s a községeknek a nyugdíjintézet-
hez való járulása a jegyzők száma szerint
állapított meg. Láda Sándor hasonló-
képen ellene van a 100 frtos járuléknak,
míg Dr. Popper pártolja eredeti szöveget.

Budaházy Gyula a költségek
elhelyezésének jogát az alispán jogköréből
kivételül a nyugdíjintézet igazgató vá-
lasztmányára ruháztatni javasolja, Szinay
Gyula felszólalása után e jog meghagya-
tott az alispán kezében, úgy azonban, hogy
eljárásáról mindig jelentést tegyen az igaz-
gató választmánynak. A szabályzat elfogad-
tatott, Láda Sándor azonban ellene föl-
lebbezést jelentett be.

A bősörményi volt kerületi szé- kesház.

A testvérek, már tudniillik a testvér
hajdu városok, ugyan nehezen tudnak meg-
állapodásra jutni, mi tevék legyenek a közös
vagyonot képező volt kerületi székházzal meg
az orvosi lakkkal. A múlt közgyűlés az ér-
dekelte városok polgármestereiből egy bizottsá-
got küldött volt ki, mely javaslatot adjon
két épület mikénti értékesítéséről. E
küldöttség eljárása alapján az állandó vá-
lasztmány azon javaslatot terjesztette a köz-
gyűlés elé, hogy az alispán addig is, míg
eladhatnák az épület, hatalmaztassék fel a
járásbírósg által jogtalanul használt helyi-
ségek felmondásával, az egész épületnek bér-
beadásával, esetleg a földszinti helyiségek-

helyek is léteznek. Ami az színházat illeti,
ezt már csak azért is gondosan elkerülte,
mert egy földszinti jegy két napi keresme-
nyétől fosztotta volna meg.

Különböző tulságos takarékosságnak is
megvolt az óka, még pedig oly ok, melyet
mindenki, a ki e sorokat olvassa, ha különö-
sen is, de mindenesetre tiszteltreméltónak
fog találni.

André nagyszerű terveket főzött agya-
ban. De e tervek, melyek az ő lelkét egés-
zen elfoglalták, semmiben sem hasonlítottak
a mostani fiatal emberek divatos terveire.
Ő nem álmodozott nagy jövőről, hírről, di-
csőségről, vagyonáról és fényes ürességről,
még csak ternőről sem, mert a sorsjátékot
épen úgy kerülte mint a színházat; ily vá-
gyak nem haborgatták az ő álmait. Ő egy-
szerűen de erősen feltette magában, hogy meg
nem szűnik addig kinlódni és nélkülözni, míg
nehány száz frankot nem gyűjt hogy... nos?
... hogy az ódon kis házat romjaiból
kiemelhesse, a falu szíre temetőjében pedig
édes anyjának jeltem sírhalmára egy csinos
síremléket állíthasson.

Ezért kiáltott fel oly ijedten, amaz es-
tén, midőn szívének veszedelmes állapotáról
megbizonyosodott:

— Ha csakugyan szerelem ez, akkor
el vagyok veszve! A szerelem a munkának
halálós ellensége; nekem nem szabad szre-
netnem!

A fogadás „nem szeretni“ különben, kü-
rülbeül oly nagy balgatagság, mint ha va-
laki megesküszik arra, hogy soha sem fog
orrára bukni. André nem tudta ezt, vagy ha
tudta is, egy kissé későn jutott eszébe, mert
képzelo tehetségét és érzelmeit már nem bírta
többé pórázon tartani. Egész vacsorája, a
szerelemek oktalán szokása szerint, három
falatból és három sóhajtsból állott; azután
kiindult a szabadba, hogy szokott esteli ba-
rangolásait megtegye. De akármire fogott,

nek boltokká átalakításával és szükség-
esetén az épületnek aug 1-re kényszer utján
való kiürítésével. A lispán idevonatkozó-
lag jelenti, hogy a debreczeni kir. törvény-
szék helyettes elnöke Szűcs István a börtön
helyiségekért 300 frt évi bért ajánl. Ko-
vács András pedig előterjeszti Bősörmény
város tegnap tartott közgyűlésének az ügyben
hozott azon határozatát, hogy Bősörmény
város nem egyezik bele a volt kerület ház
eladásába, a haszonbérbeadás utján való
értékesítését azonban elfogadja, de már a
földszintnek boltokká átalakítását hasonló-
képp ellenzi. Uzonyi Péter ugyanezen
nézetnek ad kifejezést; Czincz Ignác z
lehetetlennek tarja mind a bérbeadást, mind
az eladást. Dr. Popper csatlakozik az ál-
landó választmány javaslatához. Láda Sándor
azon édes remény fejében, hogy miután
már Bősörménynek vasútja is lesz, valami-
kor eljő az idő, hogy az ő városa újra me-
gyei székhely lesz, az eladásnak ellene van.
Fekete Sándor szerint Bősörmény azért
ellenzi mind az eladást, mert eddig ingyen
használta az épületeket, s miután folytono-
san romlik a tatarász hiányában, arra szá-
mit, hogy így majd annál olcsóbban fog egy-
kor birtokába jutni. Pártolja az állandó
választmány javaslatát, mert régi igazságtal-
anságot s törvénytelen ségét szünteti meg az.
Kovács András Fekete Sándor állításai
czáfolatába becsatkozik, különben hozzájár-
ul az állandó választmány javaslatához.
Ray Lajos „rossz akaratu javaslalom“
nevezi a főjegyző állításait, a miért elnöklő
főispán által megintetik. Végre az állandó
választmány javaslatát a közgyűlés elfo-
gadta.

A rendtan. városok új szerve- zési szabályzata.

H. Bősörmény, Nánás, Hadház és Szob-
szló városok az egyes tisztviselők munka-
jog és hatáskörét, számát, fizetését megállapító
új szervezési szabályokat, illetőleg a régiék mó-
dosítását terjesztették a megyei közgyűlés elé.
Mindezek számos kisebb, nagyobb lényegi és
styláris módosításokkal elötagadtattak s ezek
szerinti átalakítás végett az illető városok-
nak az özi közgyűlésre betervezését meg-
hagyása mellett visszaadattak. Az új tiszt-
viselő kar megalakítása már ezek alapján
fog megjelteni. Hadház városot illetőleg a
számvevői hivatal betöltése ideiglenesen fel-
függesztetik.

Vegyes természetű ügyek.

Az országos iparegyesület felhívása az
országban fennálló iparszakiskolák és tan-
műhelyek látogatására ösztöndíjak alapítása
tárgyában, a megyei közgyűlés által is me-
legen figyelembe ajánlatik a megyebeli kö-
zségeknek és városoknak. Nánási váro-
s n a k a szőlőültetvények és bortermele-
k sajt termései általok kezelt boraiknak üve-
gekben árusítása feletti felügyelet tárgyában
alkotott szabályrendeletét megerősíti —
H a d h á z a város képviselőtestületének a mar-
lahus mérési szabályoknak szabályozása
iránti kérvénye, Rászó Gyula, Czincz,
Láda Sándor, Szinay Gyula és má-
s o k hozzájárulása után elvetették. Bősörmé-
ny város képviselőtestületének a szer-
vezési szabályzat tárgyalására összehívott
közgyűlésről felvett jegyzőkönyve megse-
misítették és hatályon kívül helyezték.

Több község gyámpénztári, takarékmag-
tári, és községi számadásokról való fős z á m-
ve v ő i jelentések a szabályszerű módon tu-

akármerre fordult most, a rózsás ajkak, a fe-
kete szemek és a szép szőke fürtök, mindenütt
üldözöbe vették.

Epen karácsony estéje volt.

A boulevard lámpái és az egymást éró
kereskedések fényes kirakatai, tündér világi-
tással pótlották a holdat, mely épen fogytán
volt és a csillagokat, melyek a téli ködön
keresztül sehogyan sem bírták átípisogni. A
kemény hideg dacára, a sétány egész vona-
lán, élénk népcsoport hullámozott alá s fel
Páris lakosságának csaknem minden osztá-
lyából; de legtermészetesebben volt képviselve
az ugynevezett alsó — alsóbb — és legal-
sőbb osztály, a szerencsétlenek ama három
osztálya, melyeknek tagjai sokkal szegé-
nyebbek, sokkal nyomorultabbak és sok-
kal elvetemültebbek, mintsem hogy az is-
teni gyermek születésének, családi tűzhe-
lyek mellett öröklhetnének. Ezek a vi-
lágba dobott bitangok, koldusok és gazem-
berek.

A nagy zaj és tolongás felbresztették
André szerelmes álmodozásából s csak ek-
kor vette észre, hogy a földön s emberek kö-
zött jár. Hosszu sóhajjal jartatta körül tekin-
tetét a nyüzsgő sokaságon s megállott, mert
azon pillanatban egy érdekes néma jelenet
kötötte le figyelmét.

III.

Az egyik csemege- és étszerkereskedés
gazdag kirakata előtt néhány rongyosnál ron-
gyosabb ember állott s tantalusi kiok között
bámulta a ritka választéku étvágygerjesztő
süteményeket, sülteket, gyümölcsöket és drága
italokat.

Ezen ujkori Tantalusok között volt egy
60 éves erős áthatlati termetű férfi, kiről
André nem bírta levenni szemeit.

(Folyt. köv.)

domásul vették. Végül számos közmunka
elengedése iránti kérvények intézettek el. Ez-
zel kapcsolatban a közgyűlés határozatilag
kimondotta, hogy jövőre csakis oly közmunka
elengedési kérvények vétetnek figyelembe,
melyek szolgabírói, illetőleg polgármesteri
véleményezéssel vannak ellátva. Dorog
város elkésve beterveztett ez idei költségve-
tése helybe hagyott. A jegyzőkönyv hite-
lesítése holnap fog megtörténni. Ezzel a köz-
gyűlés a főispán éltetésével véget ért.

Emléksorok „az írók és mű- vészek“ albumába.

A Nagy-Károlyban megjelenő „Szat-
már megyei Közlöny“ az írók és mű-
vészek társaságának ott időzése alkalmából
az oda való celebritások aláírásával a tár-
saság egyes tagjaihoz emléksorokat közöl.

Átveszünk néhányat:

Sokszor volt alkalom, személyesen ta-
lálkozni veletek a művészet csarnokaiban
Budapesten, magyar írók és művészek, és
mégis, a visztlátás Nagy-Károlyban, az
újúság ingerét viselte magán. Miért? Mert az
édes otthon adta meg annak varázsát! A
tanúság ebből, hogy minden otthon kedves,
pedig többféle az; legszűkebb körü a család,
tágasabb a község, legtágasabb a haza, s
még is ez utóbbit kell nekünk magyaroknak
leginkább szeretni. Ti mindennap erre oktat-
tok bennünket, éljeteke azért sokáig.

Gróf Károlyi Istvánné: Csekonits Margit.

Bartók Lajosnak

„Kendi Margit“ fekölt lelkű költője,
érezhetted körünkben, hogy e megye szü-
löttje, büszkeségünk vagy.

Ujfalussy br. Uray Leona.

Nőnek rendszerint nem hivatása a toll-
forgatás; és mégis, vendéglátogatók any-
nyira megnyert, hogy eszembe jutva Eötvös
mondása: „Ne higgy oly gondolatban, mely-
nek szived ellent mond,“ legyőztem a szo-
katlanúság feszélyességét, s felvettem a tollat,
hogy ide írjam ittlétetök emlékére: Kisérjen
üdvözlötünk.

Gróf Dégenfeld Józsefné.

Még az emlékezetben helyt foglal-
ható, bizalmas tegezést sem használhatom
önnel szemben, mivel még oly fiatal vagyok;
s ép azért, midőn anyai sok szépet mondot-
t pohárköszöntője reám, csak előlevezésnek ve-
hetem azt, s igyekszem azt beváltani idővel,
mint houleány.

Gróf Károlyi Malinda.

Az írók és művészeknek.

Általánosan a nevzet napszámosságainak
tartanak benneteket, tagadom — szellemi
aristokratái vagytok.

Ujfalussy Sándor.

Odry Lehel albumába.

Othonja, hazája művészeknek — mondják
Bárha az egész nagy világ lehet,
Daloddal, dícsőségged egész világot,
Te itthon hazádban teremtetted,
Rohammal művészeted ezért hódítja
Mindenholt, nálunk is, a sziveket,
Jöjj vissza ide, hol szeretve tisztelnek:
Irgéted s én várom vendégemet.

Roos Samu.

Napi hírek.

— A helybeli önálló iparosok köre
tegnapi választmányi ülése lényegesebb tár-
gyai voltak: a június 8-iki nyári táncviga-
lom jövevényéből 50 frt értékű könyv vásá-
roltatván, a könyvtár megnyitása ez évi Sep-
tember hóban kilitásba helyeztetett; elnök
ur által a kör részéről az iparos tanoncok
jutalmazására adott 15 frt helyeslő tudomá-
sul vétették; a kör részére készítenő disz-
zázslóra gyűjtés eszköze határozottatott;
végre az új ipartörvény értelmé-
ben alakítandó általános ipar-
egyesület tervezése céljából a
szükségtel előmunkálatok megtételére egy bi-
zottság küldetett ki, mely hivatva lesz an-
nak idején az iparhatósággal magát érintke-
zésbe tenni.

— A sétahangverseny, melynek tegnap
este a népkertben kellett volna megtartatnia
a kellemetlen rossz idő miatt elmaradt.

— Az idő. Ha az ember újságíró, kö-
telessége olykor az időt is megénekelnie
Azonban ez a mesterség sohasem volt hálát-
lanabb, mint az utolsó napokban. Két három
nap előtt a tarthatatlan forrásgról írtunk
a mikor eső után áhitotunk, fentebbi ujdón-
ságunk a szobati vihart írja le, itt pedig
már kiegészítő sorokról kell gondoskodnunk.
Az eső egész éjen át tartott, sőt ma is egyre
csepergett s az idő oly hüvörsre változott,
hogy ma felső kabát nélkül kevésbé fnyás
természetű ember is alig mert az utcára
kimenni.

— Az iparegyesületi takaré- és
hitelintézet mint halljuk Borsos Ferencz
elhunyt igazgató helyére igazgatóul Góltl
Nándor urat választotta meg, kik az
igazgatói teendőket már régebben vezette az
intézetnél, örvendünk, hogy a választás ily
közbecsülésben álló és szakavatott férfura
esett.

— Árviz a csolnakázó tónál. Szom-
baton d. u. 5 órakor roppant sűrű felhő
közledett a köntös-gát felől nemskóra villám-
lás és dör és közt dió nagyságu jegek hull-
lottak, közbe felhőszakadászerű zápor. A ki-
kötőben a felügyelő-kisegítő, meg Acsádiné
látva a közelgő veszélyt, a vasuti hid felőli
kanálisból özőnlő áradatot igyekeztek elzárni,
mert a csolnakázó egylet árkából, a melyen
a víz a töből rendszerint kifoly, most az
betelél igyekezett. Minden fáradság hasztalan
volt, mert a víz a város felől végre oly ha-
talommal jött a vasut hidja alatt, hogy a
nánási vasut hidját a szó teljes érte-
lémében elhordta. A hid alatt a két öl széles
és egy öl mély árok nem bírta a vizet átve-
zetni, hanem a másik részén a szekér uton
is zuhogott át. A vaspálya udvarról és az
ispotály felől is a csolnakázó töhá ömlő vi-
zék végre annyira felszaporitották a tavat,
hogy az ottani környék el van öntve. Az
egész kikötőcsarnok s a bódé viz alatt vannak
Acsádiné sátrában térden felül ér a víz, az
egész csolnakázó személyzet az asztalok és
léczák tetején közlekedik. Tegnap vagy negy-
ven vendég látogatta meg a tavat és esol-
nakáztak. A kikötő a Boldogfalvai kert mell-
lett áttéve ott volt a be és kiszállás. A tö-
medrőből az új csarnok alatt csolnakázó le-
hetett ezvemi a gyeperületre. A gyeper ter-
ületen levő boglya szénák félig a vízbe van-
nak, ládák, hordók, deszka és fadarabok la-
pátok uszkálnak a vizen mindenütt. Terve-
van, hogy a csolnakázó egylet egy helybeli
fényírádszszal megörökítetteti a jelenlegi ki-
kötő helyzetét. Hihetőleg több száz példány
elkelne belőle helyben és a vidéken. Ritka
dolog: árviz Debreczenben.

— Esőnk volt. Bizonyára ez a legér-
dekesebb ujdonság mostanában. Hat napig
tartó afrikai forróság után végre szombaton
és vasárnap a várva várt első bőségesen hull-
lott alá. Szombaton délután folyamán nem
is lehetett sejteni, hogy lesz benne részünk
oly gyorsan jött. A forróság egész nap majd-
nem elviselhetetlen volt, az aszfalt gözöl-
gött és a levegő tikkasztóan forróvá vált.
Az izzó napsugarak ellen a közönség hiába
keresett menekülést a zöldben. — Hisz az
üdülő-helyekre már alig illett rá a „zöld“ el-
nevezés. A fák tikkadtan, lomhán böbököl-
tak, a virágok álmagatagon hajtották alá leve-
maikat és a leperzselt fü roszdászínú levelei
nem kinálkozik kényelmes pihenőül. Mindenki
sóváran áhitozott az eső után, mely végre 4
óra után erősen patakzott alá. Nagy szél
előzte meg s figyelmeztette a sétálókat, hogy
siessenek földel alá. Mikorra kidühöngte ma-
gát, már az utczák egészen kihaltak, és az
ablaktáblákat becsukták. Egyszerre a szél
eláll, s megered a zápor. Felhőszakadásze-
rűleg, sűrű cseppekben körülbelül félóraig
omlott. Közbe közbe erősen menyörgött és
a sűrű sötét égen cikázó villámok kergetőz-
tek örületesen. A zápor elvonulástá kiderült
az ég, a kellemes szello felszárította az ut-
czák aszfaltját, melyen erősen ujult meg az
élet. Tizenkét óra felé az égboltzat ismét
felhők közé takarózott, és megújult a vihar.

Sokkal nagyobb erővel köszöntött be, az ég-
dörgés folytonos egymásutánba olvadt, s a
villám is több helyen leütött. Az esőzápor
oly óriási volt, hogy több utcán a pinczék
sőt a kanálisok is teljesen megteltek vízzel,
sőt egyik másik helyen a víz felszakította a
rostélyzatot és embervastagságu sugarakban
lövett fel. — A vihar roppant fákak szak-
gatott fel. Az esőzés habár kisebb mértékben
még tegnap is egyre tartott, s csaknem min-
den órában újra meg újra neki eredt. — A
mult heti forróság ellen különben az egész
continensen panaszkodnak. Triesztben egy
angol matróz és egy magyar tengerész-kato-
nata halt meg tegnap a napszúrás követke-
zésében. Linzben tegnap nagy felhőszakadás
volt, mely a környéken nagy károkat oko-
zott. Hidakat szakított el, fákat tördelt stb.

— Prágában tegnap a katonai gyakorlatok
alkalmával vihar támadt, és a villám egy öt
tagból álló előörs csapatba ütött le. Egy ka-
tona ennek következtében nyomban meghalt.

— A kolera és a legyek. A szobában
repkedő legyek, mint ismeretes, rendkívüli
mértékben járulnak a ragályos, söt paraszták
által előidezett betegségek terjedéséhez. Nyá-
ron, midőn csoportokban szöknek ide s tova
lehetnek megakadályozni, hogy a különböző,
kiváltképen nedvos tárgyra le ne szálljanak.
Ez réz ismert tény volt és a gondos és
tisztá háziasszony soha nem mulasztotta el
különben is a legyek pusztítására gondot for-
ditani. Egy olasz buvár ujjában a legyek
ürülékének vagyis az ablaküvegekben, tükrö-
kön, képrámákon, falakon erősített vagy a
szobában heverő papirosokon stb. található
ismert pettyeknek megvizsgálásával foglalko-
zott és azokat is igen veszélyeseknek mondia
az emberre nézve, Laboratoriuma egyik asz-
talan egy tányérra egy emberi belféreg petéit
tette. Nehány óra múlva a laboratoriuma
mellett levő konyhában kiakasztott fehér pa-
pirokat megvizsgálván, a legyek által okozott
pettyeket görső alá tette a köztük már az
említett belféreg ípetéit taláta. Azután
néhány legyet fogott a konyhában és azok
bélesatornája is többnyire tele volt ilyen pe-
téekkel. Minthogy az ételmeüektől a legyek
tökéletesen távol tartani a lehetetlenség-
gel határos, könnyen belátható, milyen köny-
nyen kaphatja meg valaki a legyek közvetí-
tésével ezen belféreg, A legyeket tehát pusztí-
tani kell minden uton-módon, mert azok a
ragálynak hatalmas terjesztői

társ-
ban
sasá,
reze
fejze
teng-
volne
fái a
délb
széti
előtti
város
hatal
magy
köz-
anna
mény
prote
mény
állan
b e n
csak
mi e
telik
nyer
Apat
a ko
a jel
vagy
nosoc
gyón
Bika
Debr
külö
öve v
gium,
parát
most
nek e
röl-iz
zott u
n a y
magy

Azon
kerüle
halt
bizon
gyulá
viselő
bejele
gyász
Már t
igy Is
kemét

é. aug
suy
melyet
katoná
a szob
voluta
nak e
gy m a

vizsla
titó és

kolera
ságokk
tötelen
K én s
nyéksz
csator
ember
szoros
széret
zönség
gendő.
vitriol
leginké
nitesér
3 Ca
szeres
keit fe
padlók
náltati
két la
tötleni
cum m
gyanus
K é n e
szárma
nak k
p o r é
M é s z
razhoz
palma
kálmas
csak a
fertőtle
mi az
mus pa

Gyulai
kiadás
csinnál
az első
is kezd
a nyom
is csato
zatait,
mények
kat a h
lyoztat
első kö
vel egy

— Urvári Lajos az írók és művészek társaságának alelnöke, ki párnapi városunkban időzött a „Pesti Napló”-ban a társaság elutasításáról tárczát írt s ebben Debreczenből a következőket írja: „Debreczenbe fejeztük be vándorutunkat, a felvidék után a tenger színe alatt. Csak az a meleg nem lett volna! Tán most is ott ülünk a nagy erdő fái alatt vagy kergetnök a Hortobágy déli bájait! De hát a forrás csakhamar szűzött minket s nagyobb rész a program előtti időben vett bucsut az alföld nagy fővárosától, mely az újabb időkben szintén hatalmasan csinosodik, de még mindig a régi magyar s a nemzeti közművelődés hatalma, központja. A kik először látták a kollégiumot annak roppant arányait s impozáns gyűjteményeit: nem tudták eléggé magasztalni a protestáns autonómia e bámulatra méltó eredményeit. „Mi nem fogadunk el semmit sem az államtól — mondá nekem Debreczenben egy nagynevű férfi — mert az állam csak úgy járhat el, hogy „do ut des“ De ami a protestánsoké, azt méltán visszakövetelik s remélik, hogy nem sokára visszanyerik a kollégium részére az elkobzott Apafi-alapítványt. Az ősök áldozat készségét a kollégium képviseli Debreczenben a jelen nemzedék, a mai polgárság előhaladó vagyonsodását a sok építkezés s a város csinosodása, Debreczenben minden a városé. A gyönyörű színház, a két szobor, a egyszerű Bika vendéglő, a három népkert stb. Ez a Debreczen nem is egy város, hanem egy külön világ, melyet a Hortobágy hatalmas öve vesz körül. S e világ központja a kollégium, a nagy templom s az előtte levő páratlanul szép aranyu hatalmas tér, melyet most boulevardiroznak s közúti vasutallátnek el. De legnagyobb szépsége az, hogy izról-izre magyar; kollégiumában nem hangzott más szó, mint a magyar szó. Csak a nagy városa, a te szellemed legyen mindig a magyar irodalomban és művészetben!

— Vadnay Andor nem halt meg. Azon hir, mintha Vadnai Andor, a tapolezai kerület fiatal képviselője, orbánokban meghalt volna, s z e r e n e s é r e alaplatannak bizonyult. A beteg jobban van, sőt felgyógyulása biztosan várható. Halálát már a képviselőháznak s az antiszemita pártkörnek is bejelentették. Mindkét helyen kitűzték a gyászlobogót, melyet azonban ismét bevontak. Már többen készültek a temetésre utazni, így Istóczy Győző orsz. képviselő, egy kecskeméti küldöttség s mások.

— A fegyvergyakorlatra, mely a f. é. augusztus 20-án fog megtartatni külön súly fektették. Ezt igazolja azon átirat melyet a helybeli megyei alispánság vett a katonai parancsnokság vezetőjétől, s melyben a szolgabírákat utasítatni kéri, hogy a bevonulás körül a legnagyobb eréllyel járjanak el. Figyelmeztetik a tartalékosokat, hogy nem lesz tanácsos most az egyszerű „maródit jelenteni.”

— Eladó egy szép angol kölyök vizsla. Ertekezhetni Turay Farkas közvetítő és tudakozó intézetében.

— Fertőtlenítő szerek. A jáványos kolera tárgyában a kormány által a hatóságokhoz megküldött utasítás következők: fertőtlenítő szereket ajánlja használatra: 1. Kén-savas vas-élecs, vasgálicz; 2. Árnycsúszék, vizelő helyek, emésztő gödrök, csatornák fertőtlenítésére, ebből egy-egy emberre naponként két lat számítandó huszoros mennyiségű vízben feloldva; 3. Félfont, tehát husz iteze vízben, naponként egy közönséges árnyékszék fertőtlenítésére elegendő. 2 Kén-savas horgéleg (Zinkvitriol), huszoros mennyiségű vízben feloldva, leginkább a vaszon és ruhaféléknek fertőtlenítésére, melyeknek színe nem változtatja. 3 Carbolsav, melyből egy lat negyven-szeres vízben 6-7 egyének egy napi ürülék fertőtlenítő: egyszersmint az ágyak padló és falak tisztítására célszerűen használják. Carbolsavas méz s, melyből két lat négy negyszög lábnyi anyagot fertőtlenít. 4 Csele ny halvac s, (Chloreticum mangari), mely az előbb felforraltandó gyanus kútvíznek fertőtlenítésére szolgál. 5 Kénecsav, mely a kének elégségsből származván, tekervényes, vagy mely csatornák kifűstölésére használják. 7 Szénpor és faeczet. 8 Chlormész. — Mézshalg. 9. Szárazföld vagy szárazhomok, mint a mely különösen falu és pusztá helyeken könnyen megszerezhető, alkalmas fertőtlenítő szer. — A fertőtlenítés csak akkor tekinthető elégségsnek, ha a fertőtlenített anyagok savanyu vegyhatásnak, mi az által ismerhető meg, hogy a kék lakmus papírt megvörösítik.

Irodalom.

+ Vörösmarty összes munkáiból Gyulai Pál szerkesztésében, Méhner Vilmos kiadásában megjelent az előzőkhöz hasonló csinnal a 7. és 8. füzet. Ezzel befejeztetett az első kötet s már a 7. füzetben a második is kezdett veszi. A kiadó úgy osztotta be a nyomott íveket, hogy a jelen füzetekhez is csatolta Gyulai Pál nagyérdéki magyarázatait, melyek az első kötetben levő költeményekre vonatkoznak s folytatni fogja azokat a következő füzetekben is. Ezzel eléri azt, hogy az időkben olvasók sem akadályoztatnak meg a nagy mű élvezetében. Az első kötet magyarázó jegyzeteinek befejeztével egyidejűleg fog a füzetekhez csatoltatni

Gyulai Pál tollából a nagy költő kimerítő és méltató életrajza, nemkülönbön pompásan sikerült arezképe. (Egy füzet ára 35 kr. Megrendelhető a kiadónál s minden könyvkereskedésben. Megemlítjük egyuttal, hogy a pompás műhöz az izléses könyvtáblák már szintén munkában vannak.)

— Új könyvek. A Franklin-Társulat kiadásában Budapestben, újabb megjelentek: Az olvasó könyvtár. Szerkeszti Gyulai Pál. 175-181. füzet. 175. füzet. Roscher Vilmos. A nemzetgazdaság a klasszikai ókorban. Németből ford. M. G. Füzve 20 kr. 176. füzet. Theuriet. A habléány. Beszély. Franciaából ford. Sz. E. Füzve 30 kr. 177. füzet. Caskellné. Granford. Regény. Angolból ford. Belényesi Gábor. Füzve 60 kr. 178. füzet. Ebers György. Egy szó. Regény. Németből fordította Kacziány Géza. Füzve 80 kr. 179. füzet. Malot Hector. A szépség vonzereje, Franciaából ford Sz. E. Füzve 80 kr. 180. füzet. Wieland Az Ábdériták. Ford. Farkas Albert. Füzve 1 fit 181. füzet. Gyöngyösi István Ének Thököly Imre és Zrinyi Ilona házasságáról. (1683.) Egykoru kéziratokból kiadta és jegyezték, kel kísérte Háhn Adolf. Füzve 30 kr. — A magyar nemzet története regényes rajzokban. Irta Jókai Mór.

Rózsa Sándor pajtása a főkapitány előtt.

Szeged, jul. 18

Ölnyi magas, erőteljes öreg ember kérekedett ma délelőtt a h. főkapitány elé. Odakünn a hajduk valami nagy gazdának néztek a merész tekintetű, ezüstös fejű, szálas, öreg alakot. Tiszta fehér ing, rojtos száru gatyva, fénylő pitykés mellény, fekete pörge kalap, fiatalos csizma képezték ruházatát. Így csak jó módú gazda járhat. — Meg is adták neki a tiszteletet és nem sokáig hagyták várni.

A szép, derék öreg ember belépett. A h. főkapitány maga se tudta, ki áll előtte, míg a tisztas kinezésű öreg alak kifent ősz bajusza alól erőteljes hangon meg nem szóalt:

— Jó napot adjon Isten, tekintetes főkapitány uram. — En Veszelka Imre vagyok.

Elég volt a név említése. Ki ne ismerné ezt a nevet itt Szegeden, vagy az alföldön? Az unokáknak is régóta mesélnek felőle. Veszelka Imréné a téres puszták csak egy hatalmasabb „urat” ismertek akkor, midőn szilaj betyárcsapatok tartották megszállva. Ez az egy nagyobb „ur” Rózsa Sándor volt.

A szilaj fiatal betyárból öreg ember lett. A fegyverháza korán megöszült. De tesileg ép, erőteljes maradt s úgy tud nézni, mint akár a bércei sas. Meg is ijedtek itt-hon a tanyákon, mikor három év előtt megözt. Pedig nem volt erre ok. A 15 évből tizenkettőt kitöltött. A nehéz rabság megszéledítette. Azért eresztették haza idő előtt s most éppen a kitöltetlen 3 esztendő dolgában jelent meg.

A mellényzsebéből kivette az írásait s így szólt a bemutatás után:

— Hát abba a 3 esztendő ügyibe jöttem, a melyiket a kormány elengedett.
— Mikor jelentkezett utóljára?
— Egy esztendeje lesz.
— Hol tartózkodott ezen idő alatt?
— Ott van az írásba. Temesváron foglalatoskodott építéssel.

Az írásköböl kitűnt, hogy mindenütt jelentkezett a rendőrhatalóságnál, ahol megfordult. Ugy kellett tennie, mert ez volt köteve. A rendőrség tudánkiül sehova se volt szabad mennie. Ez különben csak az elengedett 3 esztendőre tartott. A három esztendő pedig a végét járja s Veszelka Imre azért jött most a főkapitányhoz, hogy — egészen szabaddá tegye magát.

— Eleget őriztek eddig, ezentul már csak majd én őrzöm magamat.

Csak ő maga mosolygott ehhez a tréfához, mire a h. főkapitány tudtára adta, hogy csak a hó végén szabadíthatja föl, mert addig tart az elengedett három esztendő.

Sajnálta ezt az öreg ember, mert addig most már itt kell maradnia, pedig szeretne mielőbb visszamenni Temesvárra — dolgozni. (Szeg. Napló.)

A közönség köréből,

Debreczen jul. 20.

Tisztelt szerkesztő ur! Nekem nincsen sem házam, sem kertem a város nyugati részén, mivel azonban családapa és városi polgár vagyok, és mint ilyen érdekel kísérnem az intézkedéseket, melyek a hozzánk közeledhető ragály ellen megtétnek — vagy elmulasztatnak — vettem ma magamnak az eső és sár daczára időt és alkalmat ama bizonyos kubikgödrök megtekintésére, melyek becses lapjában már többszöri felszólamlás tárgyát képezték — És kereken kimondom: egész mértékben osztom az indignációt, melyet a felszólamlók eddig e tárgyban közzé tettek. — Most a nagy eső után az ott felhalmozott trágya és piszok vízzel

létvén bőven feleresztve, oly latványt nyujt mely nemcsak undorral tölti el a járó-kelőket, hanem a legnagyobb aggodalmat gerjeszteti a felett: hogy milyen iszonyu kigőzölögést fog ez a hely szétárasztani, ha a hűvös esőt majd ismét forró napok váltják fel! Hiszen ha így készülünk a Franciaország-ból várt cholera ellen, még elérhetjük, hogy eredeti, Debreczenben kikötött cholera bacillusokat küldhetünk elébe, és Toulon és Marseille fertőztetett városokkal iszonyu concurrentiába lépünk!

Tudtunkkal holnapután városi bizottsági közgyűlés lesz. — Ajánljuk e tárgyat, mint egyik legfontosabbat (ha nem is lesz a sorrendben) a városatyák figyelmébe, de még azt is, hogy a város talyigásai az árnyékszék tartalmát, a délutáni órákban, égető melegségben hordják ki sürün lakott utcákon végig a szabadra, és hogy nincsen gondoskodva arról sem, hogy a rongyúzetek, melyek tudvalevőleg a cholera behurcolására a legalkalmasabbnak bizonyultak, a városban belől szigoruan betiltassanak.

Maradtam
kiváló tisztelettel
A.

Közgazdaság.

A budapesti közraktárak és az Elevátor.

Közel három éve, hogy a magyar leszámítoló és pénzváltó bank átvette Budapest fővárosától a közraktárakat és a közraktári üzletet nagy szabadság megindította.

Széles alpra fektetett, szolid vállalatok természetű, hogy lassan de biztosan fejlődjenek.

A közraktári intézmény Magyarországon egész új dolog és előre lehetett látni, hogy épp oly küzdelme lesz a kezdet nehézségeivel, mint mindennek, ami tért foglalni készül.

A kezdet nehézségei csakugyan több irányban nyiletkoztak s a vállalat életerősségének köszönhető, hogy azokat nem csak legyőzte, de oly alapot vetett magának, melyen a fokozatos fejlődés biztosítva van.

A fővárosi közraktárakban ma három-szor nagyobb a forgalom mind az előző években s a beraktározók közt Magyarország leg-gazdagabb nagybirtokosai épp úgy szerepelnek, mint a kisebb termelők; a jómódu közép osztály és a kereskedővilág. A közraktári üzlet Magy. leszámítoló és pénzváltó bank áruosztálya utján előleg és bizományi üzlettel van összekötve, három egymásba kapcsolódó és egymást kiegészítő üzlet, mely megbecsülhetetlen előnyöket képes nyujtani.

Az olcsó kamatu előleg-nyujtás különösen a termelőre nézve valóságos oltalom, mely megóvja érdekeit a gyakran erőszakos körülmények nyomásával szemben. S ehhez járul a kényelem, hogy a leszámítoló bank áruosztálya a legjobb áron adja fel bizomá nyilag a terményt, melyre már előleget nyujtott.

Ezeket az előnyöket szélesebb körben tudomásra juttatni a hírlapirodalom kötelessége s hazafias kötelességet vélünk teljesíteni olvasóinkkal szemben, ha a Magy. leszámítoló bank mai hirdetésére külön is felhívjuk becses figyelmét. Az elevátor üzembe tétele maga oly esemény, mely önálló méltatást érdemelne. Ezuttal csak annyit említnék, hogy e vasból készült hatalmas épület mely-nél impozásabb sehol nincs s mely a király-nak is legutolsó látogatása alkalmával anyira megnyerte tetszését, hogy a leghizelgőbb szavakban adott kifejezést elismerésének, nagy reformot van hivatva végrehajtani a magyar gabnakereskedésben. Mert csak idő kérdése, hogy a gabna-eladás typosok szerint történjék itt is, mint Amerikában. Erre kiváló alkalmat nyujt az elevátor, szerkezeti beosztása, mely több ezer mét. mázsa befogadása tartályokkal rendelkezik, ahová a hasonemü gabnanevek egész könnyűséggel oszthatók be. S e reform nagy lendületet fog adni a gabna forgalomnak, különösen az export szempontjából, mely az elevátorban valóságos táp csatornákat fog találni. Es hogy ez az áruk kedvezőbb csoportulását is maga után vonja, az a dolog természetében fekszik.

Legujabb.

(„Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.)

BUDAPEST, jul. 21. A „Pol. Corr.” jelentése: A főrendiház reformjára vonatkozó törvényjavaslat a kormány részéről jövő év januárius előtt aligha be-terjeszhető lesz a képviselőháznak. — A mandatum idejének meghosszabbítására nézve meg nincs elhatározva, hogy az négy vagy öt évre fog-e ajánlatni. Az indítvány erre nézve a szabadelvü párt részéről fog megtétni és a kormány által támogatatni fog. Az indítvány ha nem is mindjárt a képviselőház megnyi-lásának első időszakában, de mulhatat lanul még a téli hónapok alatt fog meg-tétni.

PARIS jul. 21. Tegnap Toulonban 15, Marseillesben 25 cholera halál volt. Hir szerint Parisban tegnap két szörványos jellegű cholera eset volt.

NEW-YORK jul. 21. A connoton-valleyi vasutvonalon szombaton este a külön vonat Canton mellett a töltésről három láb mély vízbe lezuhant. 25 ember megsebesült, 12 eltűnt; attól tartanak, hogy ezek is meghaltak.

Felolós szerkesztő és kiadó laptniajedonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Eladó zsákok.

T. cz. gazdálkodók és gabonakereskedőknek ajánlom jó minőségű

gabona zsákjaimat

olcsó árban.

Tisztelettel

Klimo Aurél

Csanak ur, előbb „Tiszta” biz-tosító intézet házában az udvarban.

Rákóczy
BUDAI KESERŐVIZ.
Kittűn hatással, minden gyógy-szerárban és fűszerkereskedésben friss töltésben kapható.
Tulajnosok: Loser testvérek, Budapest.

Kitűnő

egri veres bor

1 literes üveg — 80 kr.
1/2 „ — 40 kr.
Valódi
szegezárdi vörös bor 1 „ — 1 ft. 20 kr.
borovicska (fenyő-víz) 0,7 „ — 50 kr.
„ „ 5 „ — 35 kr.

A boros üveget visszafogodom, 1 literest 10 fél literest 5 krajczárjával.

Kapható:

Varga Lajos

fűszerkereskedésében. (Piacz.)

Fertőtlenítésre!

Karbolsavat, Karbolmeszet, Zöldgáliczot

és Chlormeszet

ajánl gyári áron

Maklár Gyula

vegyszereti terménygyára

BUDAPESTEN.

Raktár: VII. Dohány-utca 12. sz

Tetemesen leszállított

olcsó áron

ajánl

KUNZ JÓZSEF és T^{SA} satin,

creton, barege és

többféle

ruhászöveteket.

